

Aarne Akerberg
Advokaadibüroo Lillo & Partnerid
aarne@advokaat.ee

Teie 05.01.2026
Meie 04.02.2026 nr 12.2-1/30-5

Järelevalvemenetluse lõpetamisest teavitamine

Austatud vandeadvokaat Aarne Akerberg

Teie poolt riigihanke osalenud ettevõtja nimel esitatud järelevalveteatest ajendatuna ja juhindudes riigihangete seaduse (RHS) § 205 lg 1 p-st 1, alustas Rahandusministeerium 15.01.2026 kirjaga nr 12.2-1/30-2 järelevalvemenetlust Narva Linnavalitsuse Linnamajandusameti (edaspidi hankija) poolt avatud hankemenetlusena läbiviidava hankemenetluse „Narva linna haljasalade hooldustööd 2026-2027“ (viitenumber 296622) (edaspidi riigihange) õiguspärasuse kontrollimiseks.

Rahandusministeerium palus 15.01.2026 edastatud järelevalvemenetluse alustamisest teavitamise kirjaga hankijal esitada Rahandusministeeriumile omapoolsed selgitused riigihanke läbiviimise kohta ja lepingud, kui need on sõlmitud. Hankija edastas Rahandusministeeriumile selgitused ja dokumendid 26.01.2026 kirjaga 12.2-1/30-3.

Hankija selgitas vastuses, et sõlmis lepingu ühispakkujatega OÜ Gulib ja AS Vant riigihanke 3. osas ning muutis 3. osa kohta sõlmitud hankelepingut. Rahandusministeerium, olles tutvunud järelevalveteatega ning hankija poolt edastatud selgituste ja dokumentidega ning hinnates hankija poolt riigihanke 3. osa kohta sõlmitud hankelepingu muutmise õigusliku aluse valikut, on seisukohal, et hankija ei ole riigihanke 1. ja 2. osaga hõlmatud teenuse tellimisel esialgse hankelepingu muutmise kaudu eiranud RHS-i nõudeid. Rahandusministeerium põhjendab oma seisukohta alljärgnevalt.

Hankija poolt edastatud dokumentidest nähtub, et hankija sõlmis 30.12.2025 ühispakkujatega OÜ Gulib ja AS Vant hankelepingu riigihanke 3. osa kohta (s.o lepingu sõlmimine toimus selle riigihanke osa suhtes, mida riigihanke vaidlustuskomisjonis ei vaidlustatud). Kuna riigihanke 1. ja 2. osa kohta oli esitatud vaidlustused ning riigihangete vaidlustuskomisjon oli vaidlustuste esitamisest hankijat teavitanud, siis tulenevalt RHS § 194 lg-st 4 ei olnud hankijal hanke 1. ja 2. osas õigust sõlmida hankelepinguid kuni RHS §-s 201 sätestatud tingimuse saabumiseni. Riigihanke 1. ja 2. osaga kaetud teenuse hankimiseks muutis hankija 31.12.2025 riigihanke 3. osa kohta sõlmitud hankelepingut, lisades sinna ajutiselt ka riigihanke 1. ja 2. osaga kaetud teenuse osutamise kohustuse.

Riigihankes ühispakkujate OÜ Gulib / AS Vant poolt riigihanke 1. ja 2. osa kohta esitatud hinnapakumuste kohaselt on haljasalade hooldustööde teenuse osutamise maksumuseks perioodil 01.01.2026.a kuni 31.01.2026.a 50 401,48 eurot ilma käibemaksuta, millest 27 686,35 eurot ilma käibemaksuta on riigihanke 1. osa maksumus ja 22 715,13 eurot ilma käibemaksuta on riigihanke 2. osa maksumus. Lepingu muudatuse väärtus on seega 50 401,48 eurot ilma käibemaksuta.

Selline muudatus võib olla lubatud RHS § 123 lg-s 1 p-s 1 sätestatu kohaselt kui muudatus vastab ühekorraga kõikidele järgmistele kumulatiivsetele tingimustele: (i) ei muudeta hankelepingu üldist olemust, nt hankelepingu eset; (ii) muudatuste väärtus kokku ei ületa RHS § 14 lg-s 3 või lg-s 4 sätestatud piirmäära; (iii) muudatuste väärtus kokku, st erinevate muudatuste kumulatiivne maksumus ei ületa 10% asjade või teenuste hankelepingu või 15% ehitustööde hankelepingu või 10% kontsessioonilepingu algsest maksumusest.

Antud lepingu muutmise aluse kohaldamise üheks eeltingimuseks on, et muudatus, mille rahaline maksumus on küll väike, ei tohi mõjutada hankelepingu üldist olemust. Hankelepingu üldine omadus on määratlemata õigusmõiste ning selle peamiseks sisustajaks on kujunenud kohtupraktika.

RHS § 123 lg 1 p 1 mõttes üldise olemuse sisu kohta on Riigikohus selgitanud, et üldise olemuse muutmine tähistab hankelepingu kõige põhimõttelisemaid muudatusi, nt lepingu eseme muutmine. Selliseks muudatuseks võiks lugeda ka hankelepingu liigi muutmise (nt teenuselepingu muutmise kontsessiooniks). Riigikohus märkis ka, et üldise olemuse muutmiseks ei saa pidada mistahes hinnatingimuste muutmist ega pelgalt RHAD-s sätestatud lepingutingimuste muutmist. Üldise olemuse muutuse all peetakse RHS § 123 lg 1 p 1 tähenduses silmas lepingu olemuse ulatuslike, läbivaid ja terviklikke muudatusi, mitte mistahes muid sisulisi või „lihtsalt silmatorkavaid muudatusi“.¹

Esialgse hankelepingu ja muudetud hankelepingu sisuks on mõlemal juhul Narva linna avalike parkide ja haljasalade hooldustööde teenuse osutamine. Muudatusega laiendati ajutiselt (st perioodil 01.01.2026.a kuni 31.01.2026) hooldustööde tegemise piirkondasid, kuid sellise muudatusega ei muudetud Rahandusministeeriumi hinnangul hankelepingu üldist olemust.

Hankelepingu muudatuse maksumuse hindamiseks tuleb kindlaks teha hankelepingu esialgne maksumus ja muudatuse või muudatuste väärtus kokku. Esialgne maksumus ei ole hankelepingu eeldatav, vaid tegelik maksumus. Erandina võib esialgse maksumuse määramine toimuda teisiti juhul, kui hankelepingu sõlmimise teates avaldatud hankelepingu tingimused selget maksumust ei sisaldagi, vaid hind kujuneb nt sõltuvalt hankelepingu täitmise mahust, ajaperioodist vm muutuvast näitajast.

Hankija poolt Rahandusministeeriumile saadetud dokumentide järgi on lepingu muudatuse väärtus 50 401,48 eurot. Hankelepingu esialgne maksumus hankija ja Osühing Gulib vahel sõlmitud töövõtulepingu alusel on 511 859,76 eurot. Seega jääb hankelepingu maksumus alla 10% hankelepingu eeldatavast maksumusest. Maksumuse väärtus ei ületa ka RHS § 14 lg-s 3 sätestatud piirmäära.

¹ RKHko 3-20-1150, p 17, 18 ja 20.

Seega leiab Rahandusministeerium, et RHS § 123 lg-s 1 p-s 1 sätestatud eeldused hankelepingu muutmiseks uut riigihanget korraldamata on täidetud ning hankelepingu muutmine hankija poolt oli õiguspärane.

Lähtudes eelnevalt väljatoodud asjaoludest ja Rahandusministeeriumi hinnangutest ning juhindudes RHS § 206 lg 1 p-st 3 ja lg-st 3, teatame, et Rahandusministeerium lõpetab Narva Linnavalitsuse Linnamajandusameti hankemenetluse „Narva linna haljasalade hooldustööd 2026- 2027“ (viitenumber 296622) seaduslikkuse kontrollimiseks alustatud järelevalvemenetluse.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Estella Põllu
riigihangete valdkonna juht

Saara Selgmäe 5381 1142
saara.selgmae@fin.ee